

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Legea școlară

Legea pentru învățământul primar și normal a fost votată în ședințele ultime ale parlamentului. Învățământul întreg a fost statificat iar școlile profesionale desființate.

Înainte de votare d-l ministru Angelescu a ținut o vorbire în care între altele a spus: „Din tindele bisericilor preoții români au pregătit în trecut pe cărturarii neamului nostru. Situația însă azi s'a schimbat. Azi neamul nostru e unit. Școala profesională nu mai are rațiunea de a mai exista.

În legătură cu aceasta și-a spus părerea marile învățat N. Iorga astfel:

„Domnilor, eu n'am învățat școală profesională, deci vorbind despre dânsa, n'am duioșia poetică a reprezentanților ei..., dar am o înțelegere de istorie pentru rolul și opera ei, — și pot înțelege chiar valoarea ei de azi.

Voiu spune deci lămurit, că școala profesională nu trebuie desființată azi. Nu trebuie desființată, fiindcă între o școală scrisă pe hârtie, și una care cuprinde suflet, o aleg pe cea de-a doua... Eu nu pot combate pe învățătorul maghiar sau german, bine pregătit, cu un oare cine, care nu-mi aduce decât diploma pedagogică, pe care o ține în buzunar. Mie îmi trebuie să-mi apăr pe ai mei, fără săatacpe ai lui; ca să rivalizez cu ei fără a mă război, — îmi trebuie un om, care să fie legat de acel pământ și de sufletul, care trăeste acolo... îmi trebuie, cu un cuvânt un om istoric și popular.

Dacă plecăm de la societatea care este, de la năcazurile ei, de la ce se găsește în sufletul ei, trebuie să lăsăm satul să-și aleagă și forma, în care vrea să primească acel învățământ, care-i convine mai bine. Dacă el vrea școală profesională, de ce să nu i-o dai? De ce vă lăsați câștiigați de un număr de învățători, cari fac foarte rău, că se pun în opoziție cu o clasă preotească,

care a susținut secole întregi existența poporului românesc? Ce pagubă ne poate aduce învățătorul recomandat de biserică? D-voastră n'aveți decât să-l cereți lui tot ce cereți de la ceilalți învățători. Dar dacă, pe deasupra, el mai aduce un suflet și o tradiție, credeți că aceasta e spre paguba țării?

Singura d-voastră grijă trebuie să fie, ca școala profesională să fie a bisericii închinată nației...”

În fața soluției date de parlament, deocamdată este de prisos a mai discuta asupra rostului școlii profesionale. Noi de la început am observat o atitudine conciliantă față de această problemă, deoarece am avut convingerea, că în situația actuală a țării interesele politice și economice militează pentru statificarea învățământului.

Am stăruit însă pentru un aranjament echitabil a situației școlilor noastre profesionale românești, care aranjament însă nici până azi nu s'a soluționat. Frământarea unor organe bisericesti cu organele statului s'a deplasat pe un teren neprielnic de a duce la un desnodământ fericit și toată lupta aceasta a fost exploatată de confesiunile străine în favorul lor. De aci a isyorit apoi radicalismul statului de a șterge toate școlile profesionale fără excepție.

Dacă am admis și admitem pentru vremile de astăzi statificarea, nu înseamnă însă că am abandonat convingerea că școala profesională este superioară școlii de stat. Ne întărește în această convingere părerea competentă a marilor pedagogi Herbart, Ziller, Rousseau, Pestalozzi, Rein, cari toți sunt contrari ai școlii de stat. Dar ne întărește însăși experiența celor cinci ani din urmă și analogia între rezultatele școlii profesionale și a celei de stat.

Dacă tinda bisericii a putut da pe cărturarii noștri entusiști din trecut, atunci această școală prezintă o valoare. Și școala profesională a

dat oamenii, cari au făcut unirea înainte de a se pune baioneta pe puscă, și au dat oamenii de cuvânt, cari n'au știut ce e interesul personal — pentru că școala confesională avea multă sărăcie în mijloace de învățământ, dar foarte multă bogăție în duh românesc și creștinesc, crescând oameni pentru neam și lege, cari erau lucruri sfinte, nu cuvinte demagogice. Biserica noastră nu are o politică a sa; preoții noștri nu au averi și drepturi de apărut; prin urmare școala bisericii nu servește decât o singură politică, politica neamului românesc, și nu cunoaște lupta și intriga de partide, care a intrat și va intra și mai adânc și în școală.

Apoi școala confesională mai are la bază o înaltă idee morală: ideea de jertfă de bună voie din partea poporului. E mare deosebire între această jertfă, și între cea făcută sub presiunile ordinelor mai înalte. Și jertfa poporului nostru era o jertfă continuă împreună de un viu interes și pentru mersul învățământului.

Experiența trecutului ne-a învățat că școala de stat este robită politicianismului în toate statele. Indiferent de partidul care deține guvernarea învățaturii sunt involuntar nevoiți să menajeze în anumite împrejurări interesele politice ale guvernelor. Ceeace în cele mai multe cazuri este în detrimentul școlii.

Dacă pentru moment statificarea învățământului prezintă oarecare preponderanță pentru ideea școlii de stat, după cum am spus, din punct de vedere politic și economic al statului nostru de astăzi, suntem conștienți că va veni vremea, când se va reveni la școala confesională. Poporul, și înșiși învățătorii o vor cere pentru că se vor convinge că un învățământ autonom cum a fost și este învățământul din tinda bisericii, este de preferat oricărui învățământ dictat și preocupat adeseori de interesele diferitelor partide politice.

Serbarea din Vidra-de-sus

Luni la 7 Iulie crt., în ziua nasterii Sf-tului Ioan Botezătorul, s'a pus peatra fundamentală la „Muzeul Avram Iancu” din Vidra-de-sus.

În acest edificiu se va instala și o capelă, în care parohul din Vidra-medie va celebra la zile anumite Sfta Liturgie.

La această serbare P. S. S. episcopul Nicolae al Clujului a delegat pe d-l asesor Consistorial

Dr. Ioan Lupas prof. universitar și membru al Academiei române, să celebreze actul religios al punerii pietrii fundamentale. Delegatul P. S. Sale asistat de protopopii Petru Popoviciu, Abrud; Iosif Gombos Câmpeni, pe preoții Bârluț, Teiuș; Onet, Peleş; Nicola, Vidra-medie; Dragomir, Certege; Gligor, Ponorelși Leatru, Vidra-de-sus, în prezența unui public distins și numeros, intelectuali din Abrud și Câmpeni și popor din satele învecinate, s'a celebrat cu multă demnitate acest act solemn.

După sfințirea apei și a untului de lemn s'a pus peatra fundamentală. Dr. Candin David directorul despărțământului Abrud—Câmpeni al Asociațiunei, ceteste actul comemorativ conceput în termeni aleși de d-l Dr. Lupas și subscris de toți cei prezenți se așază în peatra fundamentală.

Păr. Lupas a ținut apoi o cuvântare măiestră în care a zugrăvit cu multă competență însemnătatea actului săvârșit.

Capelci i s'a dat hramul: Năsterea Sfântului Ioan Botezătorul. La 24 Iunie stil vechiu 1849, s'a dat una din cele mai strălucite lupte de biruință contra insurgenților unguri la „Fântânele” și la 29 August v. 1872 la sărbătoarea T. c. Sf-tului Ioan Botezătorul, a reposat marele erou al neamului românesc.

În acest muzeu deci se vor păstra toate obiectele, arme, lănci, coasele îndreptate și înbiăciile modeste, cari acum sunt 75 ani, la „Fântânele”, s'au dovedit a fi cele mai temute și primejdioase arme pentru mândrii „husari”, ai lui Vășvâri.

La acest muzeu se vor păstra, toate obiectele de însemnătate istorică din anii 1848—49. Și acest loc va fi în viitor, nu un loc părăsit și ne băgat în seamă de călători, ci un centru de pelerinaj, pentru toți românii adevărați, cari vor să se inspire din idealismul, din faptele vitejești, din caracterul și sufletul curat al marelui erou.

Voim să se știe, că și azi mai sunt în vicață mulți moși, cari au cunoscut personal pe Avram Iancu. Am fost fericiți a putea vedea fața lui, a privi în ochii lui blânzi dar întristați, în ochii lui mari și senini am putut auzi glasul lui dulce, la care glas să supuneau odinioară fii neamului nostru și se cutremurau dusmanii acestui neam. I-am putut cunoaște judecata minții lui, opiniunile și sfaturile lui înțelepte. Și în numele tuturor acestor martori oculari, doresc să se rectifice credința gresită, că Avram Iancu către sfârșitul vieții sale ar fi fost nebun. Nu a fost

rebun, ci era abătut desgustat de lume și de problemele ce puteau agita pe contemporanii lui. Suferia de o melancolie, care îl înstrăina de oameni. Se putea asemăna mai mult omului, ce și-a pierdut în urma unei catastrofe tot avutul său, dar nu omului, ce și-a pierdut mintea s'a înțelegătoare.

Acest mare bărbat ne-a lăsat drept moștenire, o comoară nespus de mare de bogății sufletești, din care fii neamului nostru, ca dintr'un izvor nesecat să se poată adăpa și să-și poată agonisi ideale mărețe.

Cât timp a trăit, a fost un bărbat cu frica lui Dumnezeu. El nu a căzut în uritul păcat al iubirii deșertăciunilor, nu a vânat după onoruri, nu s'a înclinat banului. El a rămas până la sfârșitul vieții sale adevăratul reprezentant al celui mai curat idealism. Intocmai ca odinioară Moise, biruind pe Faraon, și ajungând în pustie, nu a voit să se închine idolului de aur, onorurilor, considerațiilor și beneficiilor ce i-le îmbia stăpânirea de pe atunci.

Din virtuțile lui se vor putea adăpa toți aceia, cari vor a deveni adevărați cetățeni români, iubitori de neam și lege, de patrie și Rege.

Cu ocaziunea centenarului nașterii marelui nostru bărbat, națiunea română, prin reprezentantul său legal M. S. Regele, va primi dela rudele și dela moșii, lui A. Iancu, cultul marelui erou, să ne vedem atunci, toți cei ce privim cu încredere în viitorul patriei și națiunii române, toți cei ce suntem cu pietate față de fii glorioși ai acestei națiuni.

RAPORTORUL

Scoala de Conducători tehnici din Cluj.

— Concurs —

Scoala de Conducători tehnici din Cluj (str. Gheorghe Barițiu No. 26) are de scop formarea de personal tehnic necesar la proiectarea, conducerea și supravegherea executării lucrărilor tehnice pentru instalațiile industriale mecanice și electrotehnice sub ordinele inginerilor, precum și formarea de industriași de sine stătători.

Durata cursurilor școlii este de 4 (patru) ani școlari.

Certificatul asigură absolvenților următoarele drepturi: fac serviciul militar cu termen redus și pot concura la obținerea certificatului

pentru oișer de rezervă; pot concura la examenul de admitere la Școala Politehnică și se pot înscrie la Academia Comercială în aceleași condițiuni ca și absolvenții liceelor și pot beneficia de drepturile conductorilor asigurate prin legea Corpului tehnic.

Elevii sunt obligați a face în timpul vacanțelor mari practică ca simpli lucrători în ateliere, șantiere și fabrici particulare. Obținerea locurilor pentru practică rămâne în sarcina elevilor.

Elevii sunt externi și îngrijesc singuri de întreținerea lor cu propriile lor mijloace.

În limitele locurilor disponibile din internatul școlii, se pot interna o parte din elevii români ai școlii.

Condițiuni de admitere.

1. Toți cari doresc să fie înscriși la concursul de admitere în școală, vor trebui să adreseze Direcțiunii școlii de Conducători tehnici din Cluj cu sediul str. Gh. Barițiu Nd. 26 o cerere timbrată legal și însoțită de următoarele acte:

a) Extractul de actul de naștere, din care să reiasă că n'are mai puțin de 14 ani și nici mai mult de 18 ani.

b) Cel puțin certificatul de absolvire (capacitate) cursului inferior de liceu sau gimnaziu, ori certificatul de absolvire a școlii medii, ori a unei școlii de Arte și Meserii, ori a unei școlii elementare de comerț, ori diploma de absolvire a uneia din școlile normale de învățători.

c) Certificat de vaccinare recentă;

d) Certificatul de bună purtare.

Nu se vor primi la concurs decât tinerii sănătoși și bine constituiți; în acest scop toți candidații vor fi supuși la prealabila cercetare medicală făcută de medicul școlii.

Acest concurs se va ține în localul școlii, strada Gh. Barițiu No. 26, în zilele de 25 și 26 August 1924, începând la ora 8 dimineața.

Examenele constau din următoarele probe:

A. Probe în scris, cari având de bază programul cursului inferior de liceu, vor cuprinde lucrări și chestiuni din Aritmetică, Algebră, Geometrie, Limba română și Caligrafie.

B. Probe orale consistând dintr'un examen teoretic asupra materiilor cerute mai sus.

Înscrierea la această școală se face la 28 și 29 August pentru elevii clasei I.; la 30 August pentru elevii clasei a II-a; la 31 August pentru ele-

vii clasei a III-a, și la 1 Septembrie pentru elevii clasei a IV.

5. La examenul de admitere se vor plăti următoarele taxe: 5 (cinci) lei pentru vizita medicală și 35 lei pentru examen, deci în total 40 lei.

La înscriere se vor plăti următoarele taxe: 80 lei pentru cauțiune de atelier și 50 lei pentru eventuale stricăcimi aduse mobilierului sau edificiilor.

Taxa de întreținere în internatul școlii va fi cel puțin 900 lei și la înscrierea se plătește pe cinci luni înainte.

Conferința tractului Lupșa

În 22 Iunie c. preoțimea tractului Lupșa, și-a ținut conferința anuală în romantica comună Cioara de sus.

Pe când soarele își arăta primele raze înviorând întreag ăsuflarea, cucernicii preoți parte călări, parte pe jos coborau culmile dealurilor îndreptându-se spre biserica din deal, prezentându-se din diferite comune a tractului.

Dimineața la ora 9, clopotele anunțau începerea serviciului divin, care a fost oficiat de cătră vrednicul și harnicul protopop Vasile Gan, însoțit de mai mulți preoți. Răspunsurile liturgice au fost date de corul tractului, format de un mănunchiu de intelectuali format mai nou de părintele Vasile Șpan și învățătorul Pamfilu Turcu.

Predicile au fost roștite de preoții Groza din Ponor și Emil Gan din Runc. După serviciul divin a urmat rugăciunea pentru sfințirea apei și a untului de lemn, cu care ocazie s'a sfințit și steagul treicolor, care steag vrednicii parochieni din Cioara îl păstrează în Sf. biserică ca pe o relicvie sfântă. După serviciul divin toată inteligența a luat masa la vrednicul preot Aurel Boeriu.

La orele 4 p. m. s'a început partea oficioasă a conferinței pertractându-se diferite chestiuni religioase morale și de interes obștesc, luând parte la discuție părintele Sabău, Glineschi și Șpan. Au fost și propuneri dintre cari de interes obștesc amintim:

1. Intervenirea la forurile superioare administrative, ca repausul duminical (prin închiderea cârciumelor) să se respecte cu mai multă stricteță.

2. Toate piesele teatrale ce se predau pe sate să fie controlate, sau mai bine zis învățătorul să le prezinte și preotului; iar piese imorale să nu fie predate. Din cât se poate să se aleagă piese a căror conținut să edifice sufletește și moralicește poporul.

3. Preoțimea și reprezentanții învățătorimei prof. Trușcan, înv. Turcu și Victor Bârsan au decis cu aceasta ocazie ca atât preoțimea cât și corpul didactic, să ia pe viitor parte cu toții la toate întrunirile culturale-religioase. Trebuie să menținem că întreaga sedință a decurs într-un adevărat stil parlamentar.

După cină la orele 9 și jum. oaspeții mulțumind amfitrionului pentru primirea călduroasă s'au despărțit cu hotărârea de a se revedea la procsima conferință la părintele Gligor din Lunca.

ASISTENT

Imobilele străinilor

Concluziile logice accentuate de noi în numărul 27 al „Renasterii“, privitor la dreptul de proprietate al papei asupra imobilelor din Cluj, cedate uniților, le vedem acum justificate și de dispozițiile autorităților statului.

O ordonanță sosită la prefecturile de județ, pune în vedere organelor administrative să cerceteze cumpărăturile de imobile, făcute de cetățenii străini prin satele noastre, urmând că acelea cumpărate în contra dispozițiilor în vigoare, să fie vândute la licitație.

E clar că înstrăinarea acestor imobile nu s'a putut face pe cale cinstită.

De sigur că această măsură este bine venită. Atâta numai, că nu trebuie dată publicității. Căci până ce organele administrative, vor întocmi tablourile acestor imobile, acelea vor trece în mâna cetățenilor români, proaspeți. Avem noi o categorie de cetățeni, cari vor ști să profite, în dauna elementului românesc, și de această dispoziție.

Măsura e bună și e bine ca statul să exercite un control sever. Deoarece este sigur că s'au făcut abuzuri. Să se interzică cumpărarea de imobile la orașe străinilor, cari nu domiciliază în țară. Căci cu valuta noastră scăzută se fac adevărate specule de către cetățenii din țările cu valuta ridicată.

Cimitirele

În ultimul timp scumpetea cu valurile sale cotropindu-ne, cu mare greutate ne mai putem câștiga existența. Grijă pentru ziua de mâine deseori supărări și eforturile la extrem ce le facem pentru a putea trăi, cum și uriasul războiu prin care am trecut, au contribuit și contribuie foarte mult la încărunțirea prea din vreme, la slăbirea organismului și cu aceasta scurțarea vieții.

Astfel, generația aceasta a fost destinată sacrificiului pe toate cărările, și după credința multora nu va atinge oare care vârstă înaintată.

Prevăzând întru cât-va mersul vieții noastre, urmează să ne îngrijim mai mult de viața venică, pentru care trebuie să fim pregătiți în orice moment.

În zadar ne trudim noi neîncetat pe calea dreaptă și nedreaptă să strângem comori, să înălțăm palate, căutând a câștiga ranguri înalte pe acest pământ, când dintr'odată ne vedem siliiți a ne duce și a lăsa totul în această lume. Și ne vom duce acolo unde noi în viață nu prea ne-am gândit. Plecăm la cimitir.

Deci cimitirul ne este pe vecie sălaşul, — nu palatele. De cimitire trebuie să avem o deosebită grijă.

Viața aceasta fiind trecătoare, ne muncim cu gândul de ce foarte rari oameni se găsesc care își fac după plăcere casa cea pentru vecie? Se vede că omul în viața aceasta este foarte ocupat cu cele trebuincioase existenței și uită ce-l așteaptă.

Știind toate acestea ni se impune datoria sfântă a avea grijă și de buna întreținere a cimitirelor, spre a nu fi lăsate în halul în care se află în prezent.

Am văzut cu destulă părere de rău, mai în toate comunele vizitate de noi, cimitirele românești pe jumătate împrejmuite, mormintele călcate de vite și porci, crucile cea mai mare parte picate pe jos, cu un cuvânt nici o rânduială. Unele cimitire sunt închise cu nuele și mărăcini cari din loc în loc sunt cu desăvârșire rupte, pe unde intră vitele și câinii. Bozii, scăeții și pălămidile sunt crescute pe morminte, ba într'o comună am văzut că cimitirul se folosește ca curte a școlii primare, iar crucile și mormintele servesc ca obiecte de joc pentru copii.

De ce atâta profanare și nepăsare față de

un lucru atât de scump? De ce nu luăm și noi pildă dela confocuitorii sași care țin cimitirele în cea mai bună și perfectă ordine și curățenie.

Trebuie să nu mai fim lăsători și neglijenți. Trebuie să ne punem pe lucru și să ne aducem în perfectă rânduială cimitirele.

Organele însărcinate cu inspectarea bisericilor, arhivei etc., ar face un mare bine să inspecteze și cimitirele, luând măsurile necesare.

Dacă continuăm și pe mai departe a trăi ca până acum în nepăsare și neglijență față de niște lucruri sfinte pentru noi, atunci nu ne mai putem numi cu drept cuvânt ce ar trebui să ne numim.

„Cuv. Pop“.

Dumitru A. Popa.

COMUNICĂRI

Nr. 4005. — Unele preotese văduve nu și-au ridicat încă penziile resp. ajutoarele pe anii trecuți. Se provoacă aceste preotese să-și înainteze de urgență chitanțele vidimate de oficiul parohial pentru ca să li se trimită banii.

* * *

Nr. 4236. — Preoțimea noastră din tractul Lupșa a decis să contribuie la fondul Institutului biblic din București cu câte 30 lei fiecare preot din tract. Invităm pe preoții noștri din celelalte tractive să răspundă la circularul nostru referitor la chestiunea aceasta.

* * *

Nr. 4318. — Sf. Sinod în ședința sa din 25 Iunie a. c. a stabilit incompatibilitate între funcția de primar sau de președinte al Comisiunii interimare și cea de preot. Consilier comunal preotul însă poate fi.

* * *

Nr. 4422. — Sf. Sinod în ședința sa din 25 Iunie a. c. luând în considerație intervenția A. S. Regale Principele Moștenitor Carol inspectorul general al aeronauticii, a hotărât să se introducă în ectenia cea mare rugăciune și pentru aviatori. În acest scop ectenia: Pentru cei ce umblă pe ape se completează în chipul următor:

„Pentru cei ce umblă pe ape, pentru cei ce zboară prin văzduh, pentru cei ce călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm“.

Preoții noștri până la o viitoare ediție a Liturghierului vor întregi actualele cărți cu formula de mai sus.

* * *

Nr. 4423. — Comunicăm preoțimei spre știre și confirmare hotărârea luată de Sf. Sinod în ședința sa din 24 Iunie a. c., relativ la traducerea Sf. Scripturi făcută de d-l D. Cornilescu:

Constatându-se că traducerea Bibliei făcută de d-l Cornilescu este o traducere care nu corespunde textului normativ al Bisericii ortodoxe;

Constatându-se că traducerea e făcută tendențios și în spiritul ca cetitorul, din cetirea ei, să ajungă la interpretări pe d'adrepul protivnice doctrinei Bisericii ortodoxe, se recomandă cetitorilor creștini ortodoxi a se folosi numai de acele texte și traduceri folosite de Biserica noastră;

Preoții și toți clericii sunt cu desăvârșire oprți a se folosi în predicile lor de textul traducerii Cornilescu“.

ȘTIRI

Immormântarea protopopului Roșescu. Luni în 7 Iulie a fost așezat la odihna vecinică în mormântul familiar de lângă biserica ortodoxă din Cluj protopopul veteran al Clujului după ce a servit la această biserică 48 de ani ca preot și 33 ca protopop. La dorința reposatului prohodul a fost săvârșit de pretinul și coetanul său asesor Teodor Cotuș. Au asistat 10 preoți din tract în ornate, oficialitățile din Cluj și un public ales, precum și credincioșii săi din oras. Panegiricul i l-a rostit pâr. asesor Dr. Seb. Stanca iar răspunsurile au fost date de corul episcopiei noastre. Odihnească în pace.

* * *

Tarifele pe C. F. R. Gazetele din București scriu că în luna aceasta se va ridica tariful pe C. F. R. atât pentru persoane cât și pentru mărfuri cu 25 la sută. Se vorbește că la toamnă iar se va ridica.

* * *

Instalarea P. S. S. episcopului Cosma Petrovici al Dunării de jos s'a făcut la Galați Sâmbătă în 12 Iulie crt. în cadrul unor solemnități deosebite.

Catedre de profesori. Consistoriul din Oradea mare publică concurs cu termenul de 15 August st. n. pentru catedrele de: 1) Exegeza Vechiului Testament (cu predarea limbei ebraice); 2) Exegeza Noului Testament, (cu cunoștința limbei grecești); 3) Istoria bisericească (universală și română); 4) Teologia dogmatică; 5) Filozofia și pedagogia, la Academia teologică ort. română din Oradea Mare.

Beneficiul împreunat cu aceste posturi este cel stabilit în bugetul statului conform regulamentului pentru salarizarea profesorilor.

* * *

Prefectul din Turda. Dr. Vasile Mester a demisionat din acest post, optând pentru postul de notar public. Cu agendele prefecturii a fost încredințat Dr. Julian Peter inspector general al administrativ.

* * *

Combaterea alcoolismului. Primejdia alcoolismului în Basarabia devenind din ce în ce mai mare, un număr de intelectuali au început o vie acțiune pentru combaterea lui. Printre altele ei cer următoarele: Să se micșoreze numărul prăvăliilor de alcool, mai ales la sate, neținând seamă de drepturile cărciumarilor. Să se stabilească anumite ore, când prăvăliile să fie deschise și numărul orelor să nu fie mai mare de patru pe zi. Să se impue alcoolul cu impozite mari, ceea ce ar împiedica pe muncitor să-și cumpere băuturile otrăvitoare.

* * *

Concordatul. Consiliul de ministri a fost înștiințat că tratativele pentru Concordat, purtate la Roma, au dus la un rezultat. D-l Banu, delegatul guvernului nostru, a cerut autorizația de-a putea iscăli Concordatul din partea României. Consiliul de ministri o hotărât să ceară întâi textul Concordatului să-l studieze, și numai în urmă va da d-lui Banu împuternicirea de-a iscăli.

* * *

Burse pentru studii în Belgia. Institutul superior al facultăților tehnice din Liege — prin stăruința eminentului său director d-l inginer G. Dechesne, comandor al ordinului regal al Coroanei României — acordă douăzeci de burse de studii tinerilor de naționalitate română, cari au isprăvit clasele liceale și doresc a urma studiile superioare de inginerie în Belgia.

Fapta lăudabilă a d-lui Dechesne merită toate elogiile și gestul acesta nobil va face ca legăturile de bună și sinceră prietenie între cele două țări să devie și mai strânse.

D-l Dechesne, inginer și doctor, este considerat actualmente ca unul dintre cei mai eminenți matematicieni și ingineri din Belgia.

Pentru orice lămuriri în legătură cu bursele acordate, cei interesați se vor adresa.

Secretariatului general, 25 Boulevard dela Constituțiu, Liege.

* * *

Excursiune culturală. O frumoasă excursie în Ardeal este organizată între 17 și 28 Iulie c. de către Ateneul popular din Tătărașii Iașilor, la care vor participa aproape cinci sute de persoane între cari o sută basarabeni și o sută bucovineni.

Se va vizita la 18 Iulie Tg. Mures, la 19 și 20 Cluj, la 21 Oradea Mare, la 22 Arad, la 24 Reșița, la 25 Alba-Iulie, la 26 Blaj, la 27 Sibiu, la 28 Brașovul.

În toate orasele vor avea loc sezători, conferinți și serbări de înfrățire.

În fruntea excursioniștilor vor fi d-nii prof. I. Simionescu, M. Sadoveanu, prof. G. Tască, C. N. Irim, etc.

* * *

Femei preoți. În Suedia s'a prezentat în 1923 un proiect de lege pentru de a admite și femeile ca să poată ocupa funcția de preoți. Feminista Matilda Stael de Holstein spune: „Voim ca parohienii să hotărască, de voesc o femeie preot și mai voim ca în parohiile, unde sunt doi preoți, unul să fie bărbat, iar celălalt femeie. Propunerea aceasta va fi discutată într'un sinod al bisericii, în 1925 și suntem sigure că va fi primită. Episcopul Söderblom e partizantul nostru“.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți :

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Românii ortodocși și Românii uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei

4. Schisma Românească sau Uniunea cu Roma — — — — — 2,50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II, și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Învățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. „Problema educației sexelor“ 8.— Lei
11. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — 20.— Lei
12. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — 35.— Lei

Nr. 160.

2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. II Ampoita tractul Alba-Iulia, să publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Renasterea“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt.

1. De la 200 familii câte 1 (una) ferdelă de bucate și câte o zi de lucru din care se va da cantorului 40 ferdele și 40 zile de lucru.
2. Întregirea salariului dela stat.
3. Venitele stolare indatinat.
4. Parohia se va îngriji după angajamentul luat ca să pună la dispoziția parohului un quartir corespunzător constător din cel puțin 2 camere de locuit 1 bucatărie și suraedificatele necesare.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc având a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică spre a cânta respective a oficia și predica și a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopresbiterial rom. ort. în conțelegere cu comitetul parohial.

Alba-Iulia 14/27 Iunie 1924.

FLORIAN RUSAN
adm. prot.

Nr. 4450

2-3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de preot la parohia ort. română din Viena, cu circumscripția pentru întreg teritoriul republicii Austria, parohie aparținătoare Arhidiecezei din Cernăuți, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea”.

I. Beneficiile preotului:

1. Salar de bază 5000 lei lunar.
2. Spor de scumpete: 3000 lei lunar.
3. Locuință și luminat.
4. Veniturile stolare.

II. Obligamentele preotului:

1. Ținerea serviciului divin.
2. Catechisarea și instruirea copiilor în limba română.
3. Agendele cancelariei parohiale și ale Secretariatului.
4. Purtarea registrelor stării civile.

Petițiile investite cu toate documentele necesare se vor înainta Comitetului parohial ort. român din Viena I. Löwelstrasse Nr. 8.

Nr. 236—1924

2-3

CONCURS

Pentru postul preoțesc din parohia de cl. I. Treznea tractul Unguraș, devenit vacant prin renunțare, să publice concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul „Renasterea”.

Alesul va beneficia: de locuință în natură și supraedificate în condiție bună, grădină de legumi, 52 jugăre sesiune parohială, 2 vici cucuruz cu cocianul și 1 zi de lucru dela fiecare casă, venitele stolare îndatinate plus întregirile dela Stat.

Reflectanții la acest post își vor înainta în termenul deschis cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare, și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare să vor prezenta în parohie pentru a face cunostință cu credincioșii.

Unguraș, 1/14 Iunie 1924.

Oficiul protopopesec în conțelegere cu comitetul parohial.

JOIL GHIURITAN,
protopop

Prețime!**Nou Apărut!****Predici la morți**

de I. Marga, protopop

2-10

1 expl. 35 Lei, plus porto.**Se află la Librăria ANCA, Cluj.****Fabrică de clopote****Frații D. și N. POPESCU****București, Str. Ion Mălorescu Nr. 9.**

Fabrică cele mai bune clopote, din materialul cel mai solid, garanție pe 50 ani.

Transportă clopotele pe spesele proprii la destinație. Fabricantul însuși săvârșește montarea. Plata se face integral la predarea clopotelor.

8-10

Imprimare Oficiale

**In atențiunea oficiilor protopopești
și parohiale**

Toate imprimarele pentru încheierea socotelilor bisericesti și școlare, blanchete pentru rapoarte oficiale, precum și orice fel de rechisite de birou se află deposite și se pot comanda cu prețuri convenabile dela

LIBRARIA**„Cartea Românească” S. A.****Sucursala CLUJ, Piața Unirii Nr. 7.****Expediția se face cu ramburs.**